

ХОМА

Від маловіра до місіонера

ХОМА

Від маловіра до місіонера

Хома, якого часто називають «Хомою невіруючим», пройшов шлях від учня, який сумнівався, до відважного мужа віри. Він повірив в єдиного істинного Бога та Його Сина — Ісуса Христа. Бог могутньо використав Хому як місіонера. Він пройшов через багато країн, несучи Добру Новину, аж поки не дістався Індії. Там Хома звершував потужне служіння і зрештою віддав своє життя, поширюючи Євангеліє.

Хома

Від маловіра до місіонера

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

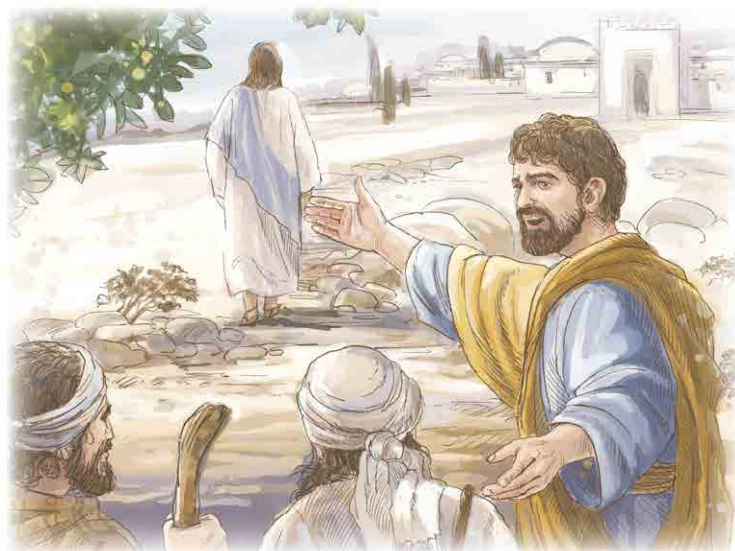
Хома: Від маловіра до місіонера

Thomas: From Doubter to Missionary
Voice of the Martyrs, Korea 3F,
A-Sadong, 26, Seojeon-ro 37beon-gil,
Busanjin-gu, Busan, Republic of Korea
47247

© 2026 by The Voice of the Martyrs,
Korea. All rights reserved. Text
and illustration from Voice of the
Martyrs, Korea.

Електронну версію цієї книжки можна
вільно копіювати та розповсюджувати.
Якщо ви хочете поділитися тим, як
ця книжка допомогла вам або вашій
родині, будь ласка, повідомте нас про
це: info@vom-ua.org.

Біблійні цитати наведено в перекладі
Івана Огієнка.

Для сучасних послідовників Ісуса Христа
в Індії, які страждають за свою віру.

Слово до батьків і вихователів

Хома є одним із найвідоміших апостолів-мучеників. В Індії складено багато оповідей про його подорожі, вони описані у віршах, піснях та інших літературних творах. Насправді постать апостола Хоми в Індії оповита значно більшою кількістю сюжетів та історій, ніж ми можемо знайти в тексті Нового Завіту. Навіть сьогодні християни в Індії пам'ятають, як він приніс Євангеліє до їхньої країни і яку ціну за це заплатив.

Хома народився в Галілеї та був одним із дванадцяти учнів, яких особисто обрав Ісус. Святе Письмо небагато розповідає про його життя, хоча дехто вважає, що він міг бути рибалкою (Ів. 21). Попри те, що про Хому згадують усі чотири Євангелія, його слова записані лише в Євангелії від Івана.

Чоловік з Юдеї на ім'я Лазар захворів. Почувши про це, Ісус сказав: «Ходімо знову в Юдею» (Ів. 11:7). Раніше юдеї вже намагалися побити Ісуса камінням, тому учні хотіли зупинити Його. Але Хома промовив: «Ходімо й ми, щоб із Ним повмирати» (Ів. 11:16). Він був готовий віддати своє життя за Господа. Хома й інші учні повернулися до Юдеї, але замість того, щоб померти, вони стали свідками воскресіння Лазаря. Факт воскресіння Лазаря підтвердив істинність слів Ісуса: «Я воскресення й

життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити» (Ів. 11:25).

Під час Таємної вечері Ісус знову закликає учнів вірити в Нього. Він обіцяє приготувати їм місце. Хома розгубився: «Ми не знаємо, Господи, куди йдеш; як же можемо знати дорогу?» (Ів. 14:5). Хома не зрозумів, що Ісус говорив про духовне Царство. Він думав, що Христос мав на увазі земне місто, де Він буде правити. Але Ісус чітко пояснив, що йшлося про вічне Царство. «Я дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене» (Ів. 14:6). Лише Ісус є єдиною дорогою до Бога Отця, і якщо учні бачили Ісуса, то вони бачили й Отця.

Остання розмова між Хомою та Ісусом описана в останніх розділах Євангелія від Івана; вона відбувається після смерті та воскресіння Ісуса Христа. Хома був вражений, коли учні розповіли йому про те, що Учитель являвся їм після Своєї смерті. Але Хома засумнівався і сказав: «Коли на руках Його знаку відцвяшного я не побачу, і пальця свого не вкладаю до відцвяшної рани, і своєї руки не вкладаю до боку Його, — не ввірую!» (Ів. 20:25). Саме через ці слова його називають «Хома невіруючий».

Минуло кілька днів, і Ісус явився Хомі та іншим учням. Спаситель подивився на Хому і закликав його, ска-

завши: «Простягни свого пальця сюди, та на руки Мої подивись. Простягни й свою руку, і вклади до боку Мого. І не будь ти невіруючий, але віруючий!» (Ів. 20:26). Хома вигукнув: «Господь мій і Бог мій!» (Ів. 20:28).

Після того, як Ісус вознісся на небо, апостоли поділили світ на регіони, щоб поширювати християнську віру. Згідно з одним із переказів, Індія, Ефіопія та Персія (сучасний Іран) були доручені Хомі. Існує кілька оповідей про служіння Хомі в Індії, де він зрештою прийняв мученицьку смерть.

Згідно з багатовіковою усною традицією індійських християн, Хома прибув на індійське узбережжя Малабару приблизно в 50 або 52 році н.е. Навіть сьогодні це великий порт, звідки експортуються спеції. Кажуть, що Хома заснував сім церков. Багато людей стали християнами завдяки його праці, а одне джерело стверджує, що тисячі людей навернулися до християнства завдяки йому. Серед навернених були індійські жерці, правителі та купці, а також двоє царів і семеро сільських старост. Також кажуть, що Хома подорожував по всій Індії, а в деяких переказах стверджується, що він дійшов навіть до Китаю.

Згідно з християнським переданням, Хому вбили приблизно в 70 році н. е. через його євангелізаційну діяльність. Сьогодні в Індії існує група християн, які вірять, що їхні духовні коріння беруть початок від часів Хомі. Їх називають «християнами святого Хомі». Вони зберігають пам'ять про Хому за допомогою дуже давніх пісень і віршів.

Археологи знайшли артефакти, які свідчать про те, що він подорожував до субконтиненту, де більшість населення сповідувала індуїзм. У старовинних церквах Близького Сходу під час богослужінь згадують, що Хома був першим апостолом Індії. Там також наголошують, що мешканці Індії повинні слідувати за тим самим Ісусом, Який сказав Хомі: «Я дорога, і правда, і життя» (Ів. 14:6).

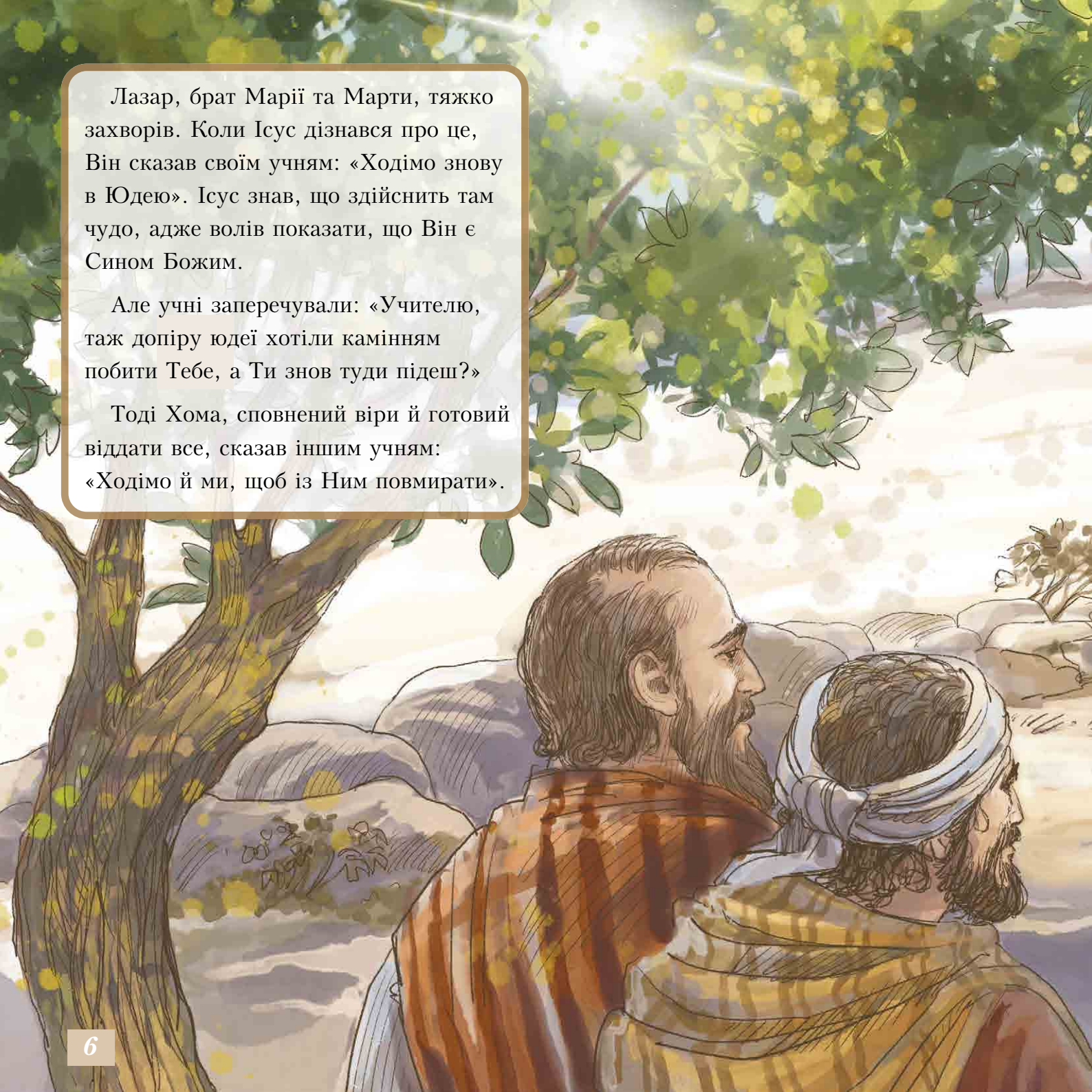
Коли ваші діти будуть читати про цього «невіруючого», який здобув міцну віру і став місіонером, нехай вони також наповняться вірою і сліднують за Христом, як це зробив апостол Хома. Нехай його історія надихає й закликає їх віддати всього себе Христу і бути Його свідками до краю землі.

Лазар, брат Марії та Марти, тяжко захворів. Коли Ісус дізнався про це, Він сказав своїм учням: «Ходімо знову в Юдею». Ісус знав, що здійснить там чудо, адже волів показати, що Він є Сином Божим.

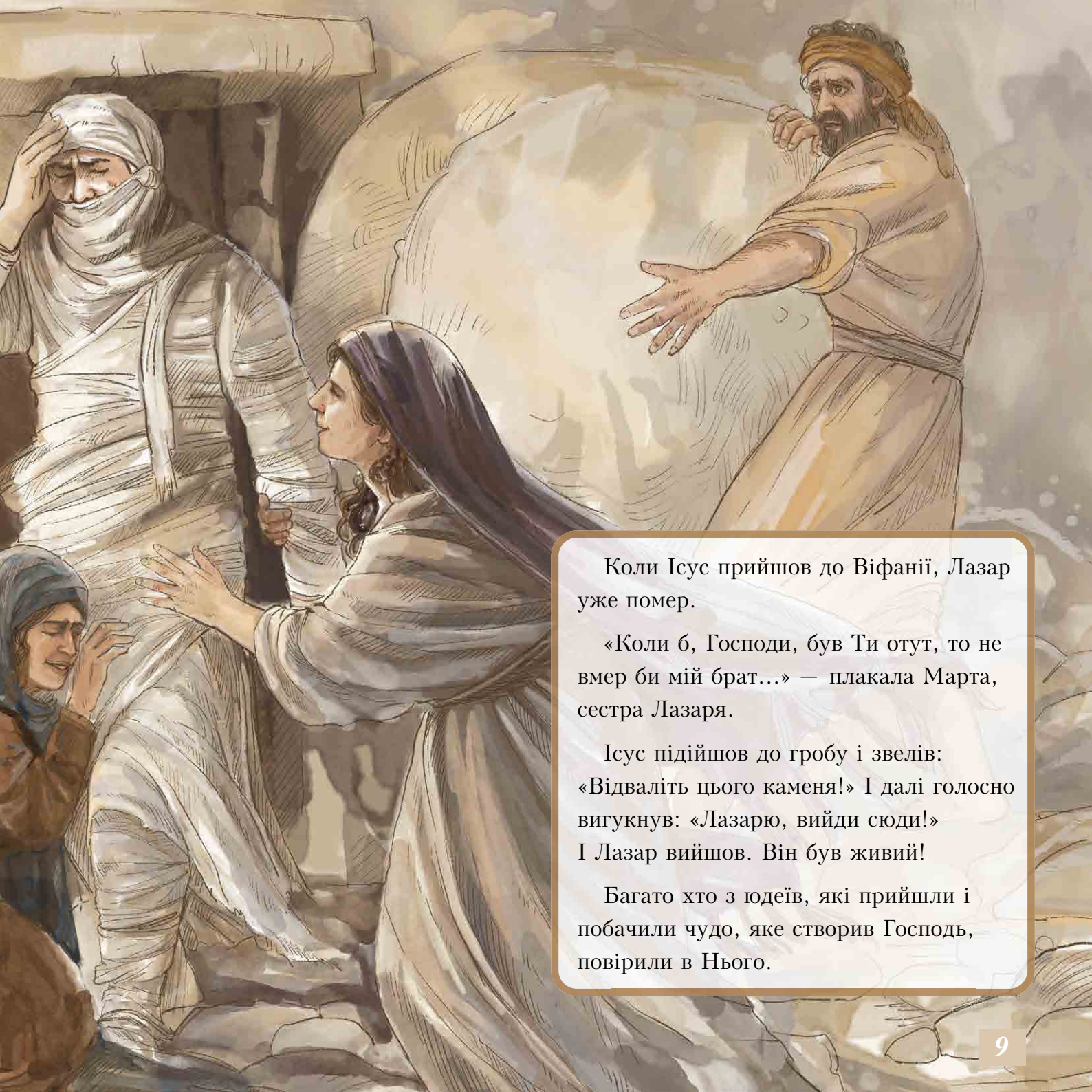
Але учні заперечували: «Учителю, таж допіру юдеї хотіли камінням побити Тебе, а Ти знов туди підеш?»

Тоді Хома, сповнений віри й готовий віддати все, сказав іншим учням: «Ходімо й ми, щоб із Ним повмирати».

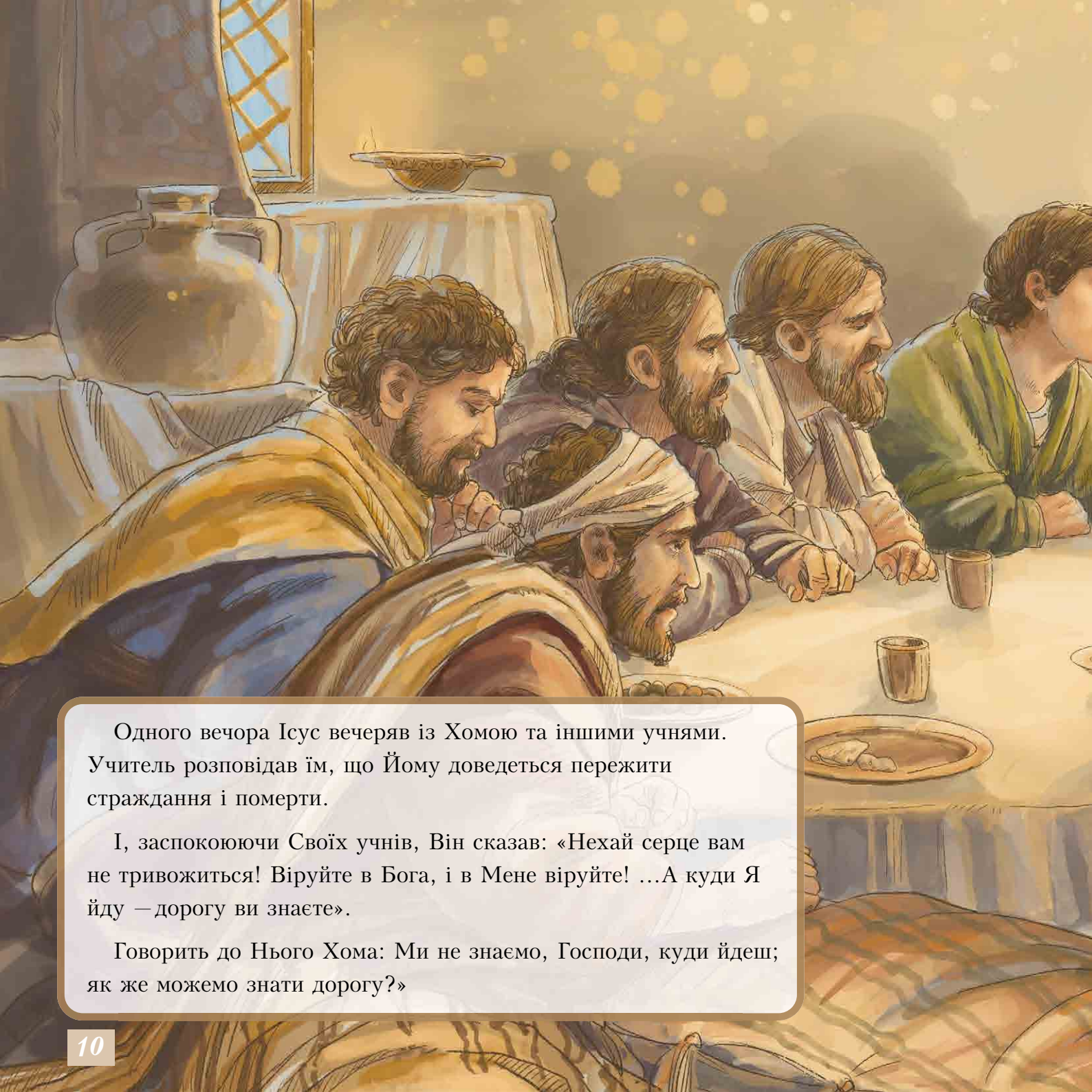

Коли Ісус прийшов до Віфанії, Лазар уже помер.

«Коли б, Господи, був Ти отут, то не вмер би мій брат...» — плакала Марта, сестра Лазаря.

Ісус підійшов до гробу і звелів: «Відваліть цього каменя!» І далі голосно вигукнув: «Лазарю, вийди сюди!» І Лазар вийшов. Він був живий!

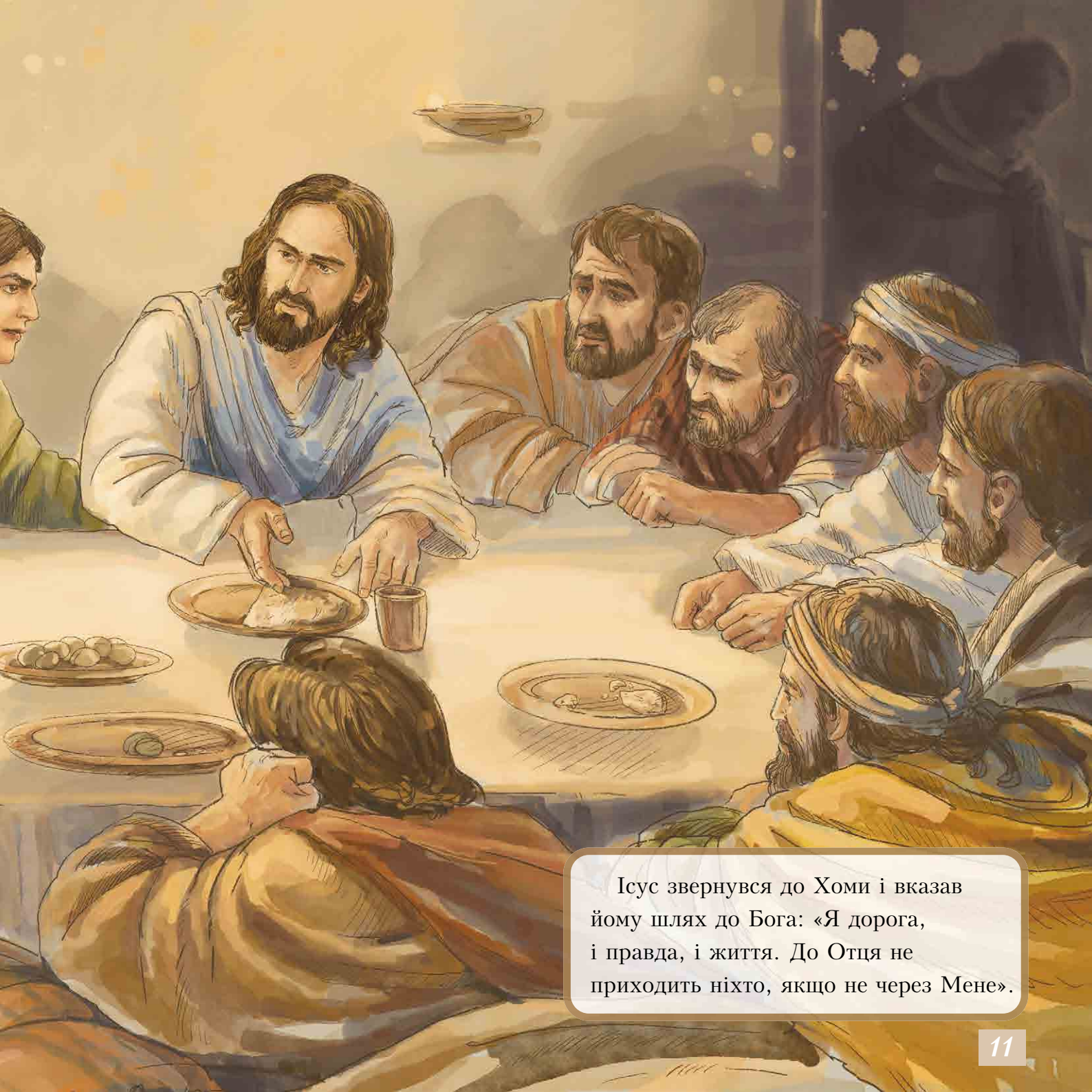
Багато хто з юдеїв, які прийшли і побачили чудо, яке створив Господь, повірили в Нього.

Одного вечора Ісус вечеряв із Хомою та іншими учнями. Учитель розповідав їм, що Йому доведеться пережити страждання і померти.

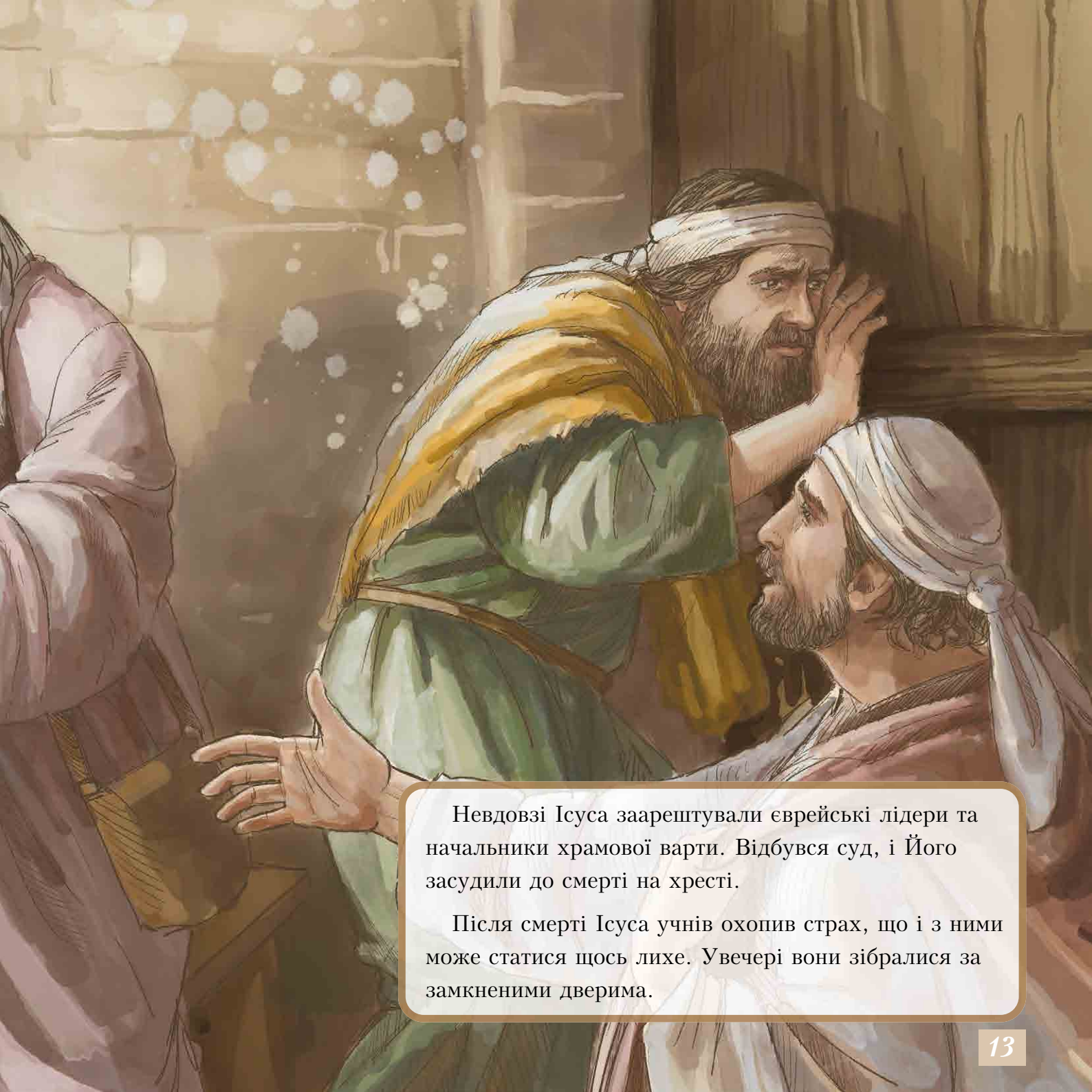
І, заспокоюючи Своїх учнів, Він сказав: «Нехай серце вам не тривожиться! Віруйте в Бога, і в Мене віруйте! ...А куди Я йду — дорогу ви знаєте».

Говорить до Нього Хома: Ми не знаємо, Господи, куди йдеш; як же можемо знати дорогу?»

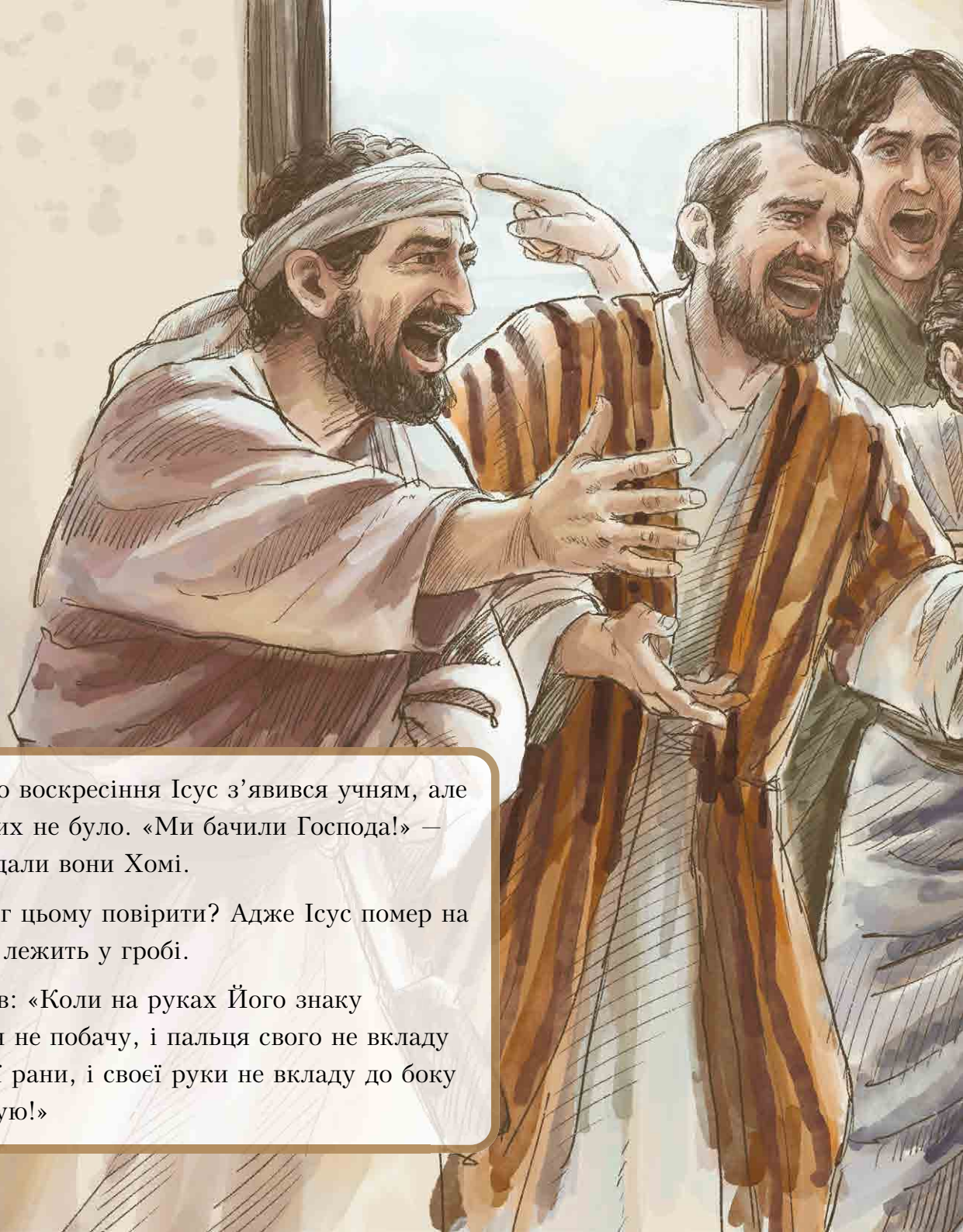
Ісус звернувся до Хоми і вказав йому шлях до Бога: «Я дорога, і правда, і життя. До Отця не приходить ніхто, якщо не через Мене».

Невдовзі Ісуса заарештували єврейські лідери та начальники храмової варти. Відбувся суд, і Його засудили до смерті на хресті.

Після смерті Ісуса учнів охопив страх, що і з ними може статися щось лихе. Увечері вони зібралися за замкненими дверима.

Після Свого воскресіння Ісус з'явився учням, але Хоми серед них не було. «Ми бачили Господа!» — радісно оповідали вони Хомі.

Як Хома міг цьому повірити? Адже Ісус помер на хресті і зараз лежить у гробі.

Він відповів: «Коли на руках Його знаку відцвяшного я не побачу, і пальця свого не вкладу до відцвяшної рани, і своєї руки не вкладу до боку Його, не ввірую!»

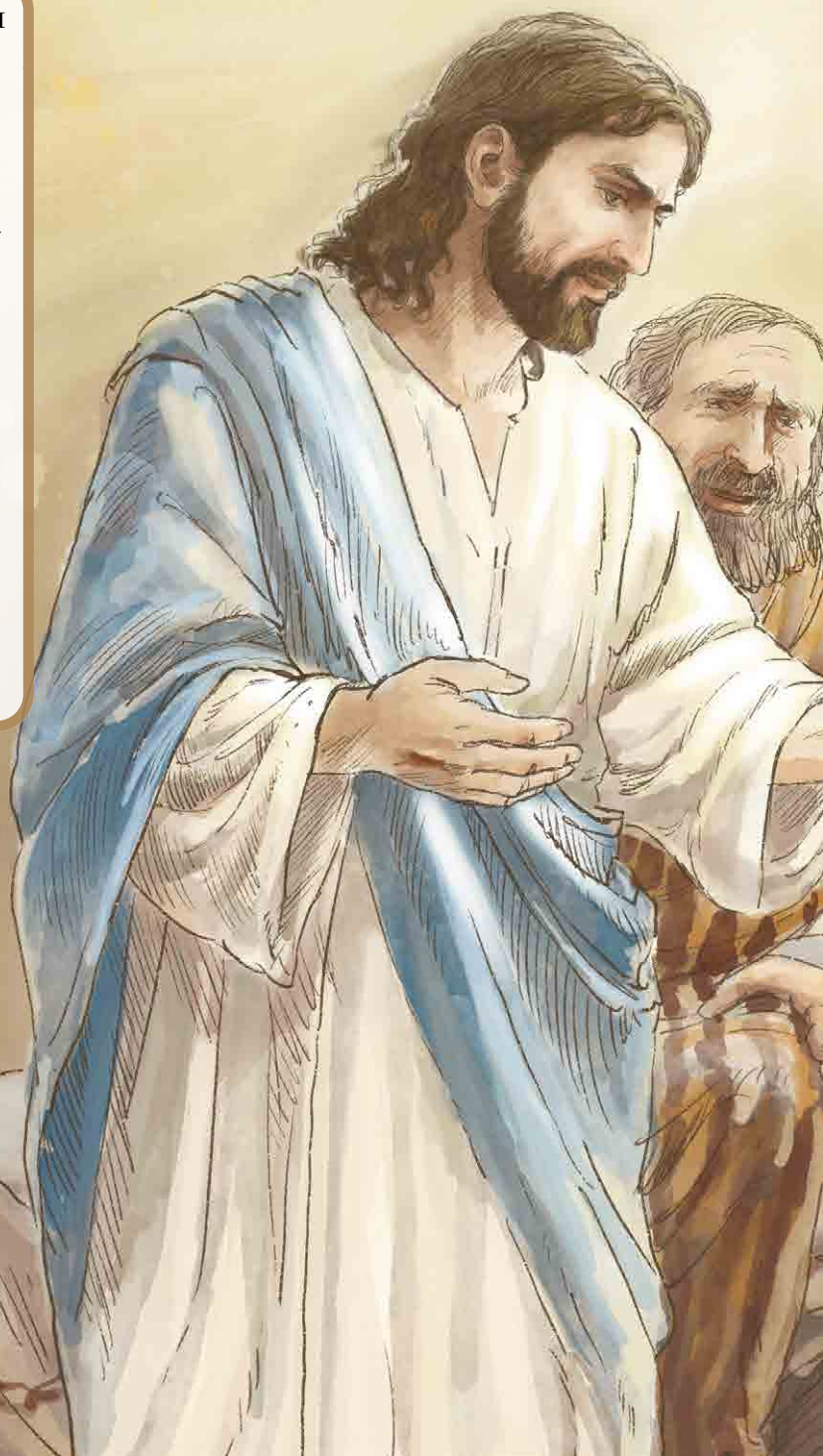

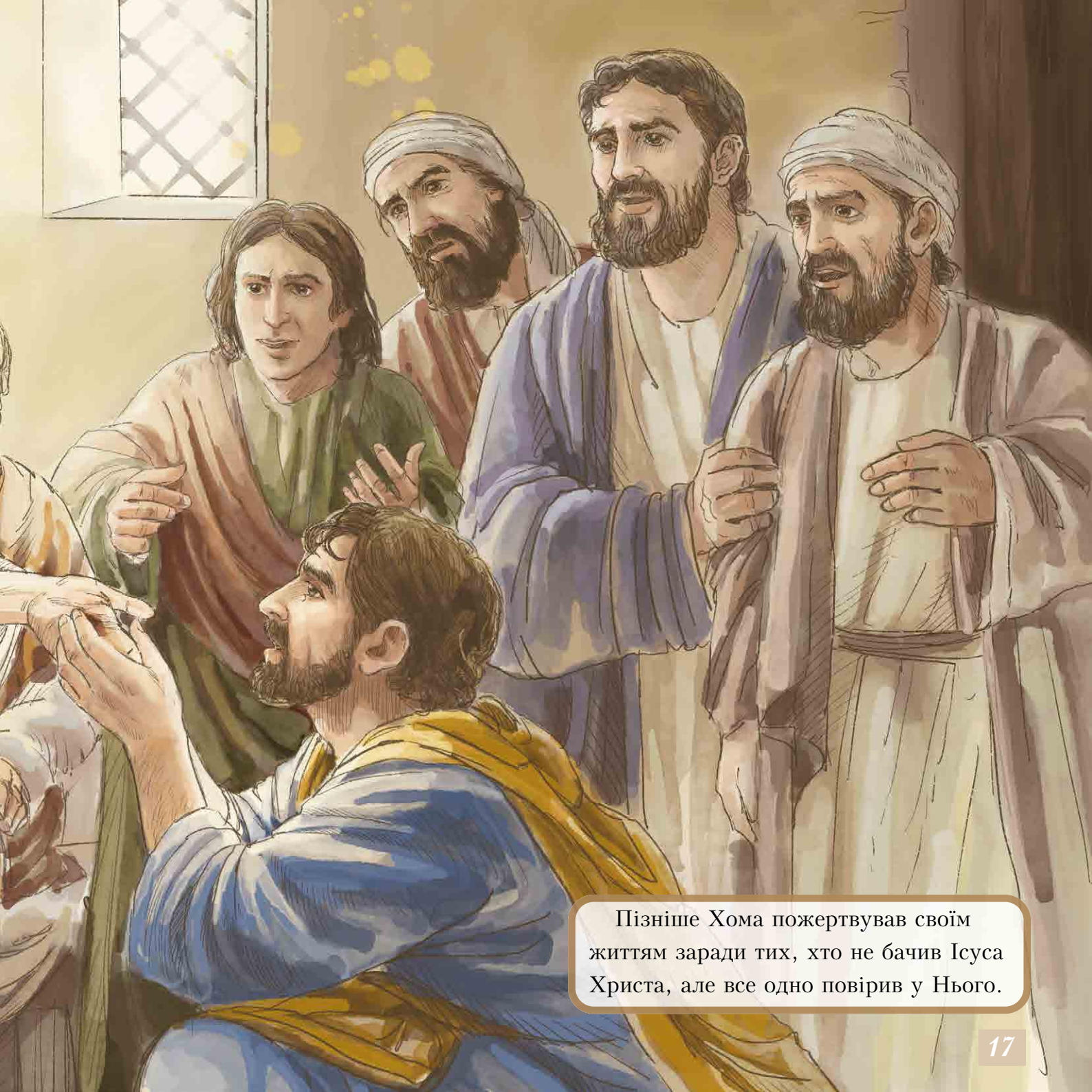
Через вісім днів учні знову зібралися разом. Цього разу Хома був із ними. Двері були замкнені. Раптом Ісус з'явився посеред них.

«Простягни свого пальця сюди, та на руки Мої подивись. Простягни й свою руку, і вклади до боку Мого. І не будь ти невіруючий, але віруючий!»

Глибоко зворушений, Хома відповів: «Господь мій і Бог мій!» Це був саме той доказ, якого просив Хома.

«Тому ввірував ти, що побачив Мене? Блаженні, що не бачили й увірували!» — казав Ісус.

Пізніше Хома пожертвував своїм життям заради тих, хто не бачив Ісуса Христа, але все одно повірив у Нього.

Після Свого воскресіння Ісус велів учням зустрітися з Ним на горі в Галілеї.

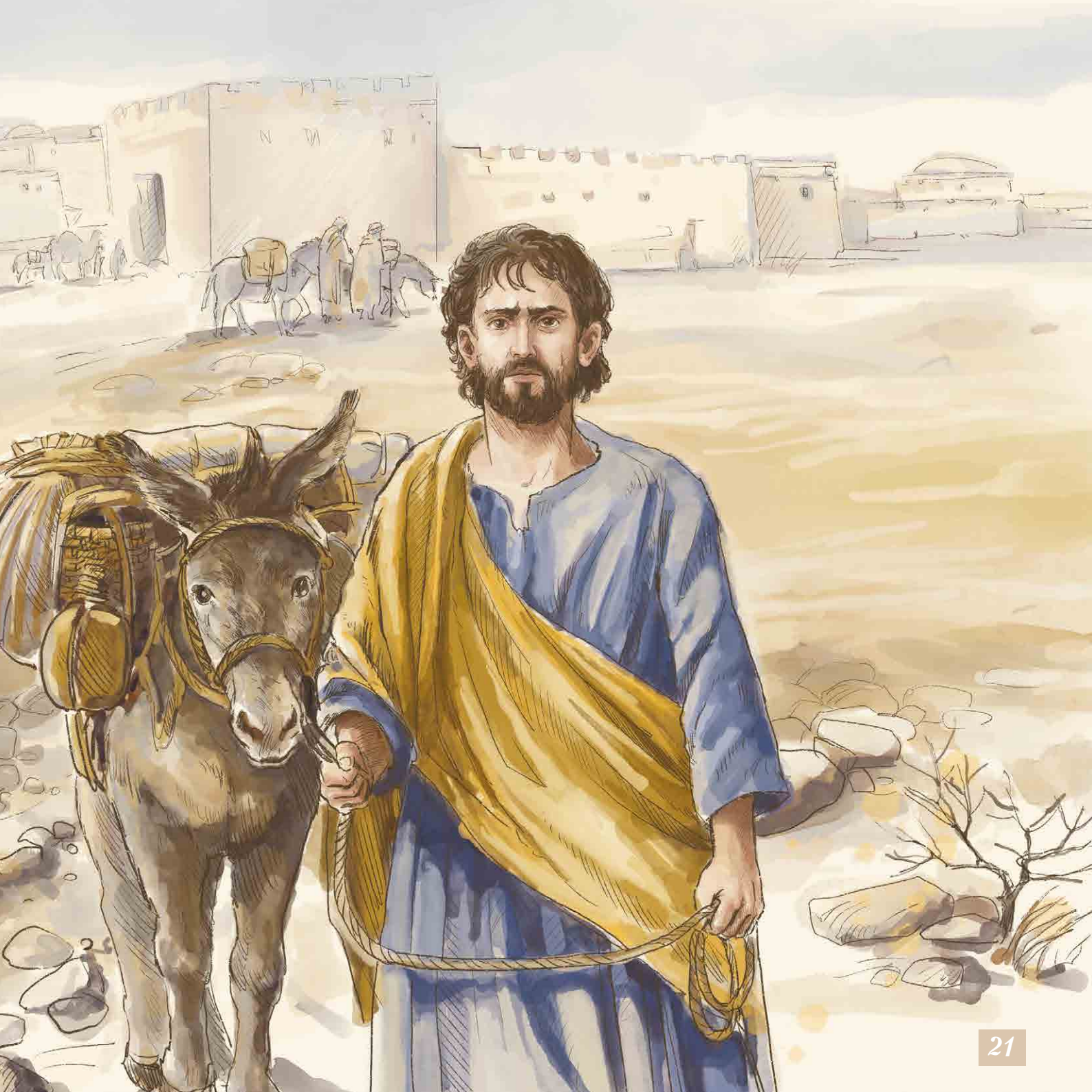
Коли учні опинилися на горі, Він наказав їм: «Ідіть і навчіть всі народи, і Я завжди буду з вами».

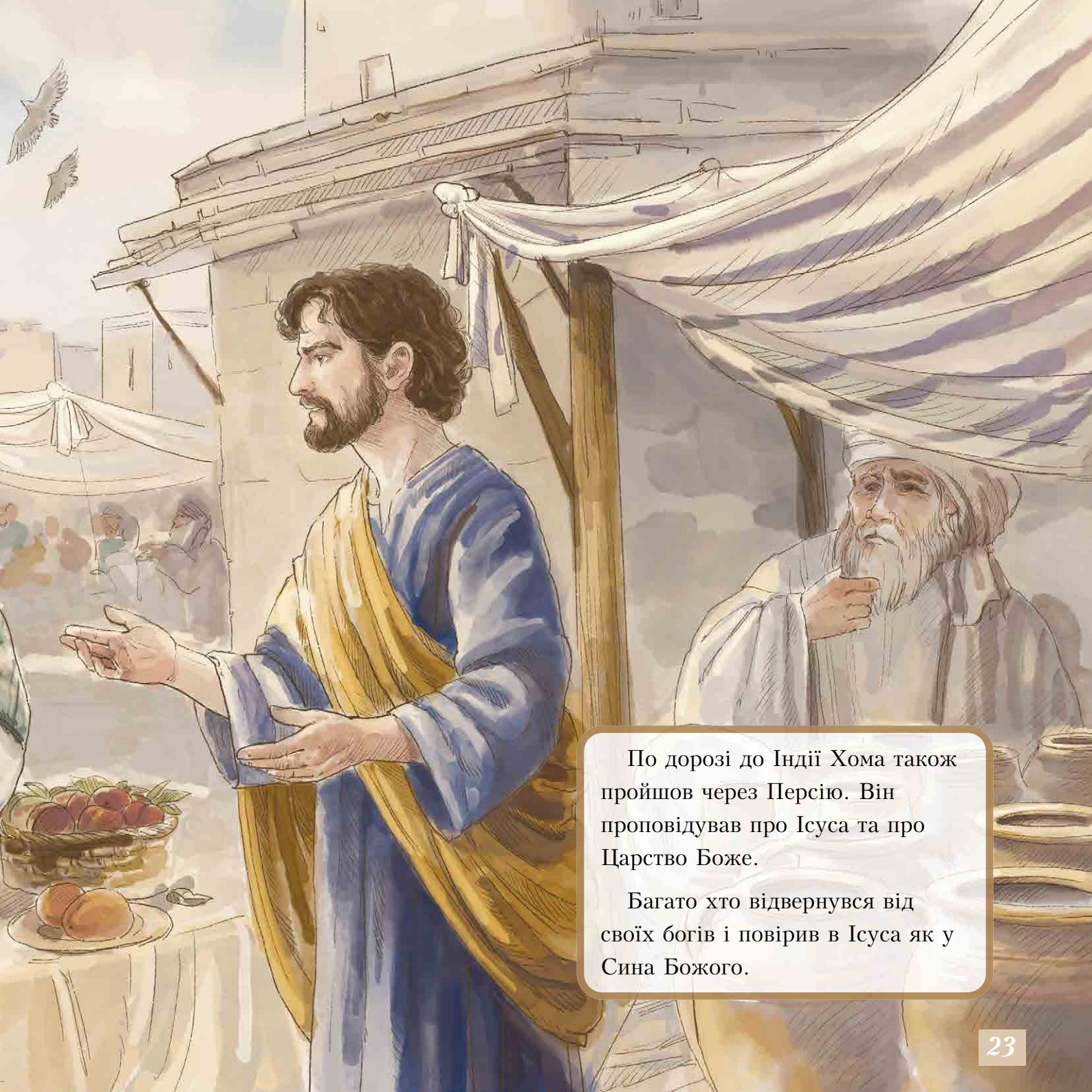

Хома виконав наказ Ісуса нести Євангеліє в усі країни та до всіх народів. І ось настав день, коли він покинув Єрусалим, щоб поширювати Євангеліє в далеких країнах. Яких людей він там зустріне?

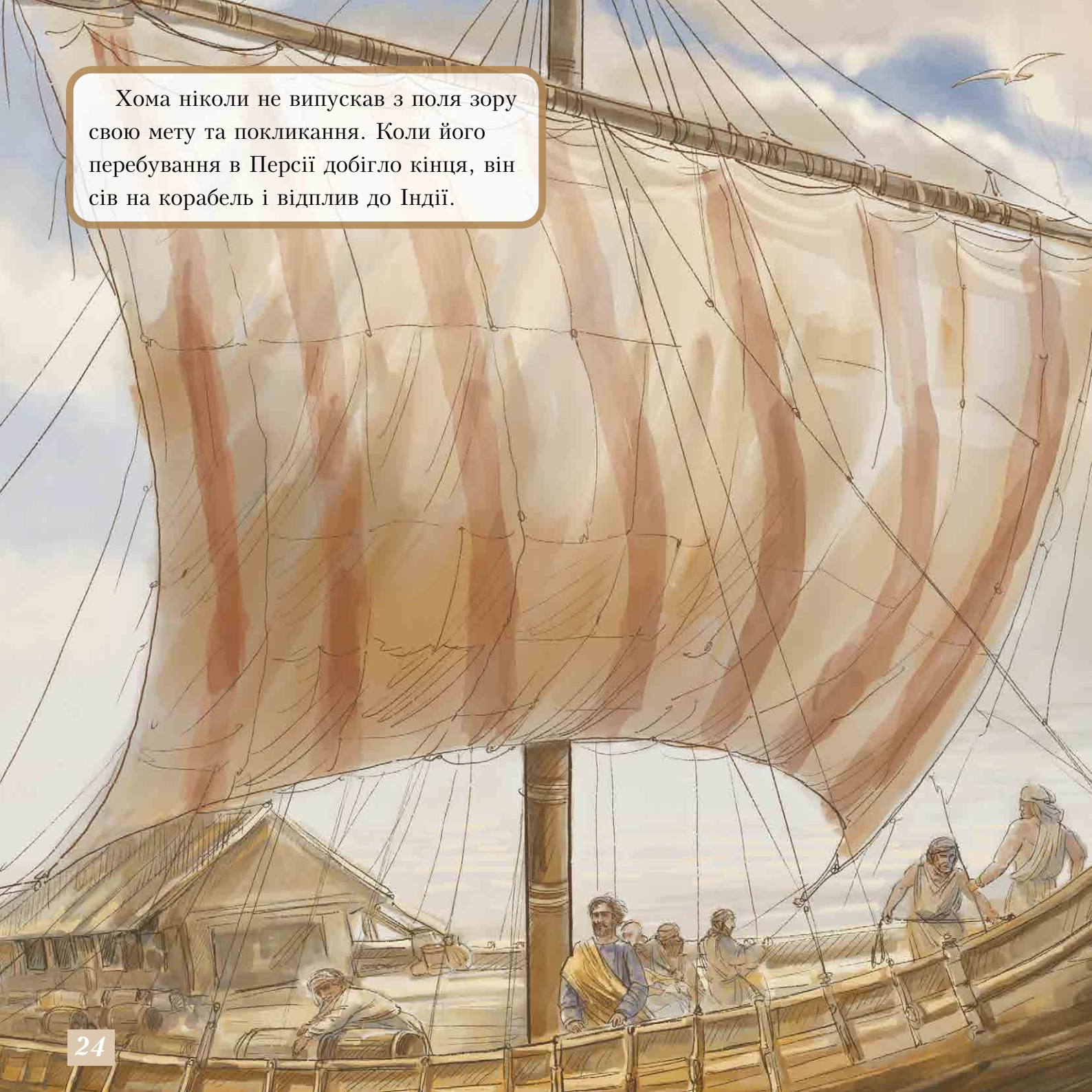

По дорозі до Індії Хома також пройшов через Персію. Він проповідував про Ісуса та про Царство Боже.

Багато хто відвернувся від своїх богів і повірив в Ісуса як у Сина Божого.

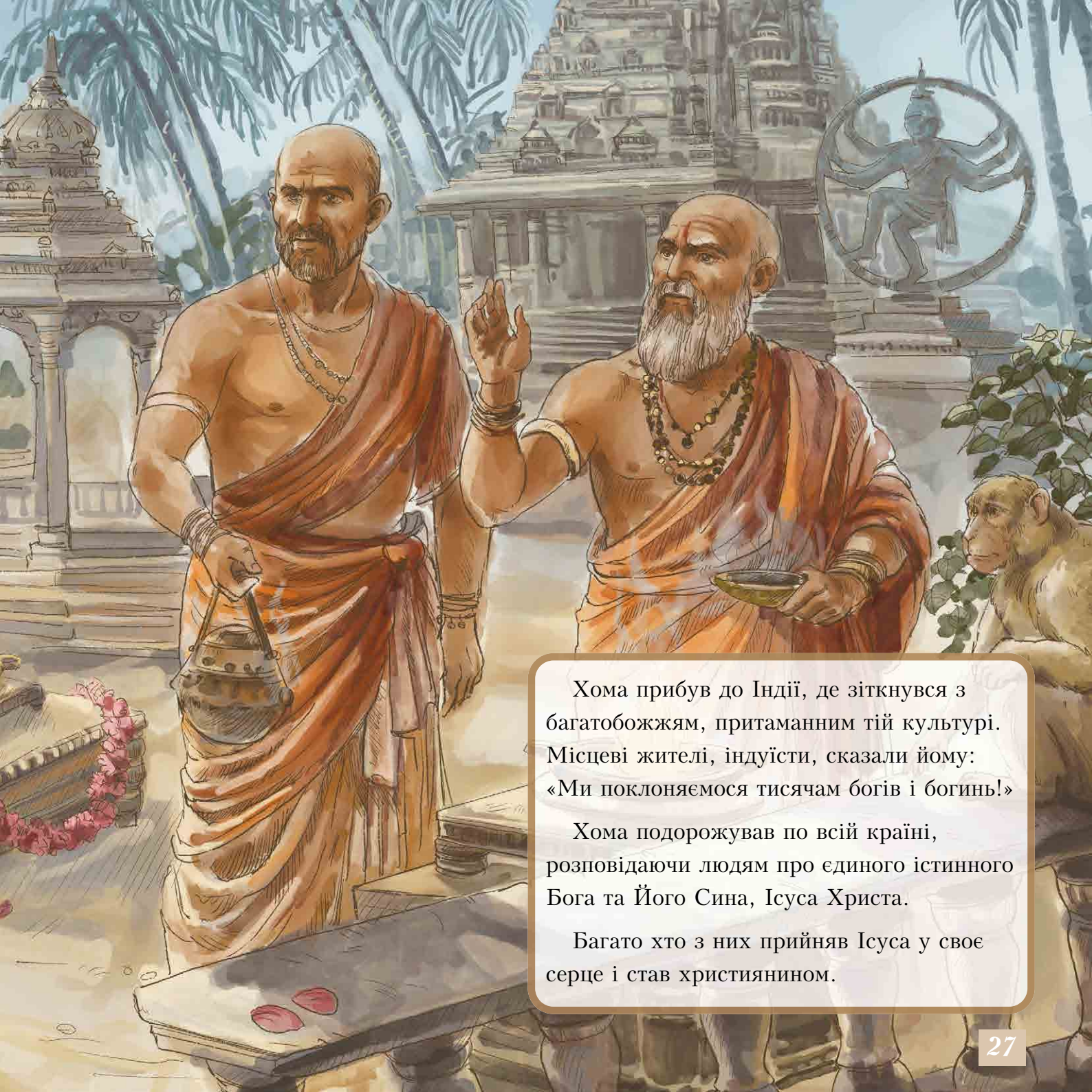
Хома ніколи не випускав з поля зору свою мету та покликання. Коли його перебування в Персії добігло кінця, він сів на корабель і відплив до Індії.

ІНДІЯ

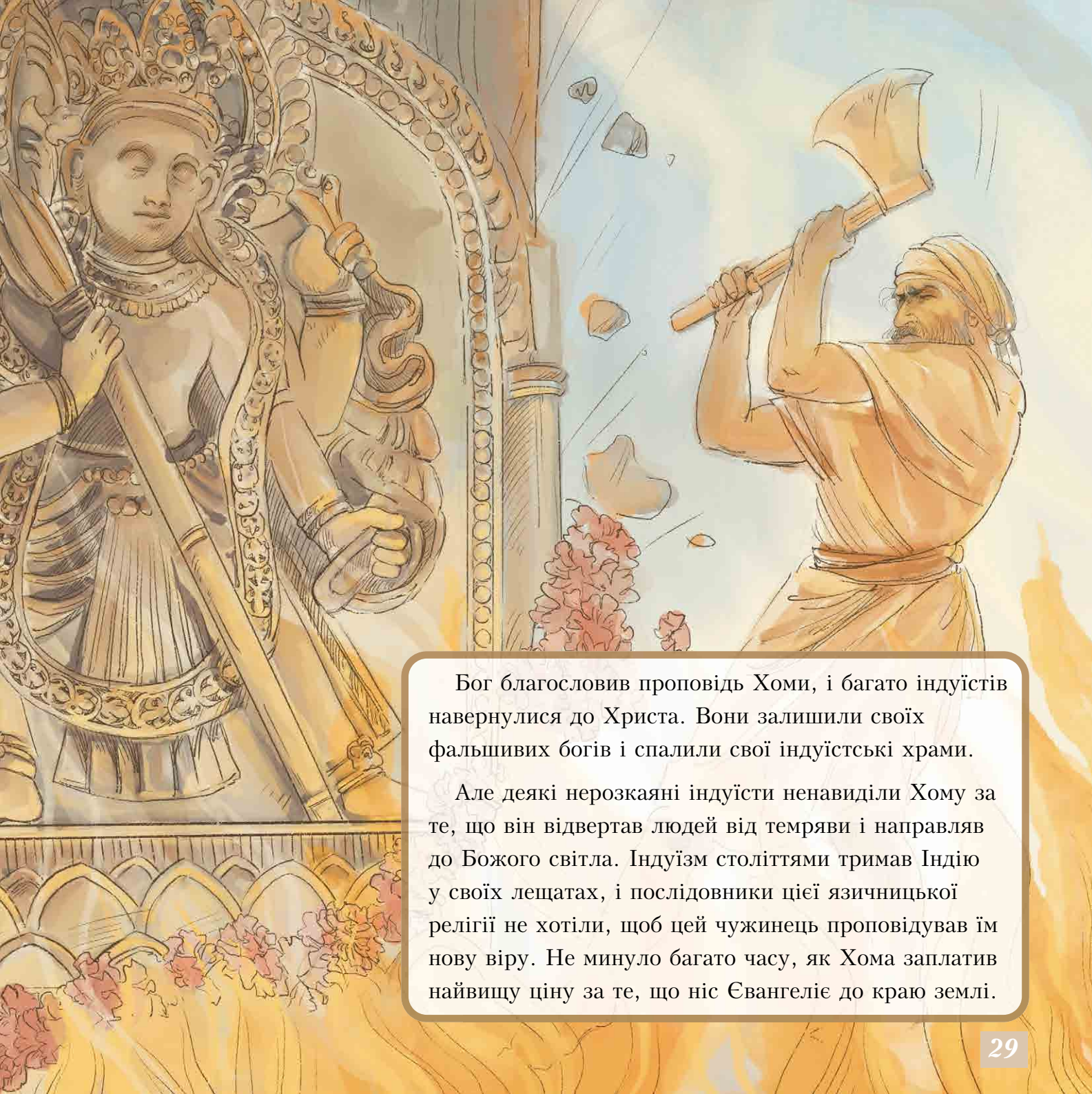

Хома прибув до Індії, де зіткнувся з багатобожжям, притаманним тій культурі. Місцеві жителі, індіюсти, сказали йому: «Ми поклоняємося тисячам богів і богинь!»

Хома подорожував по всій країні, розповідаючи людям про єдиного істинного Бога та Його Сина, Ісуса Христа.

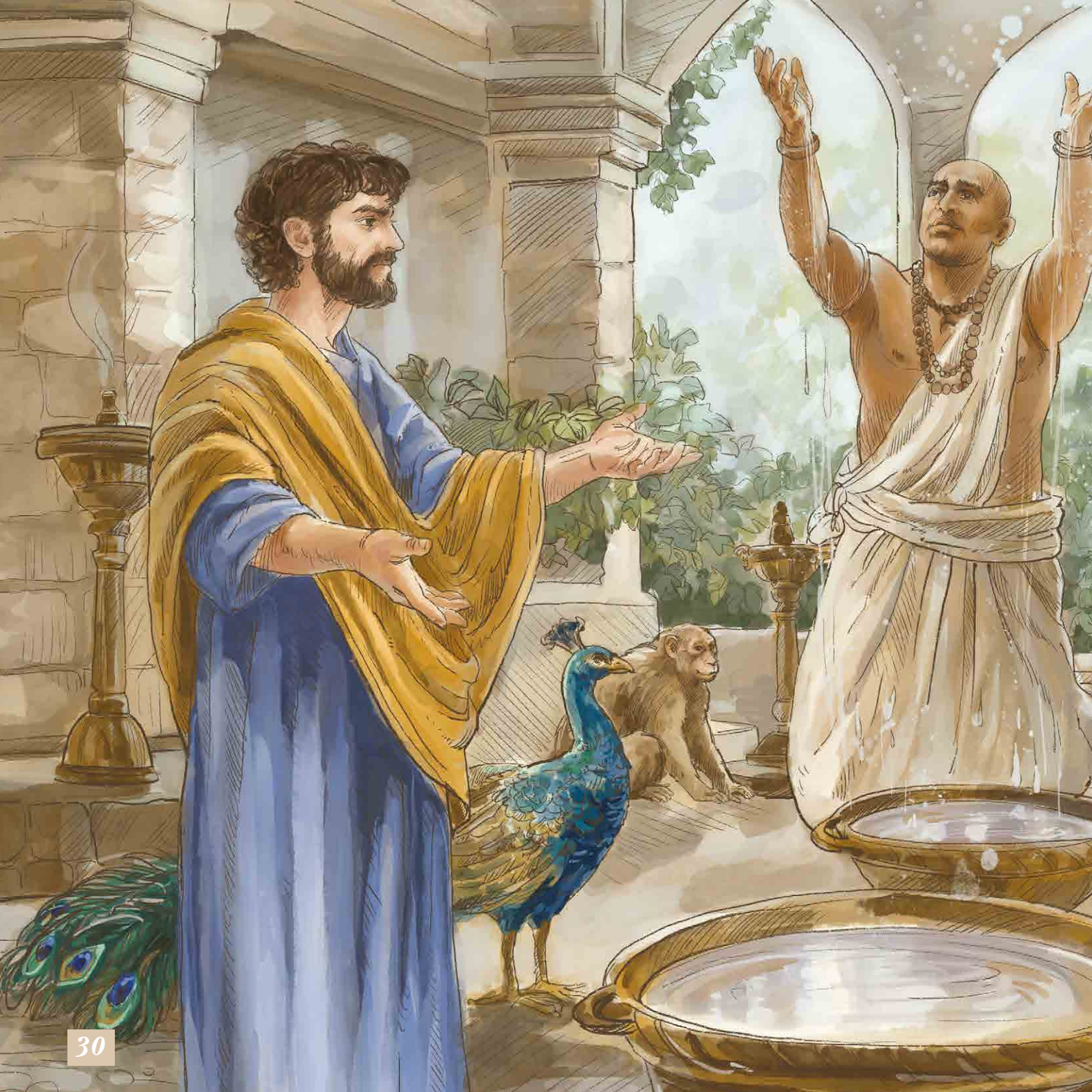
Багато хто з них прийняв Ісуса у своє серце і став християнином.

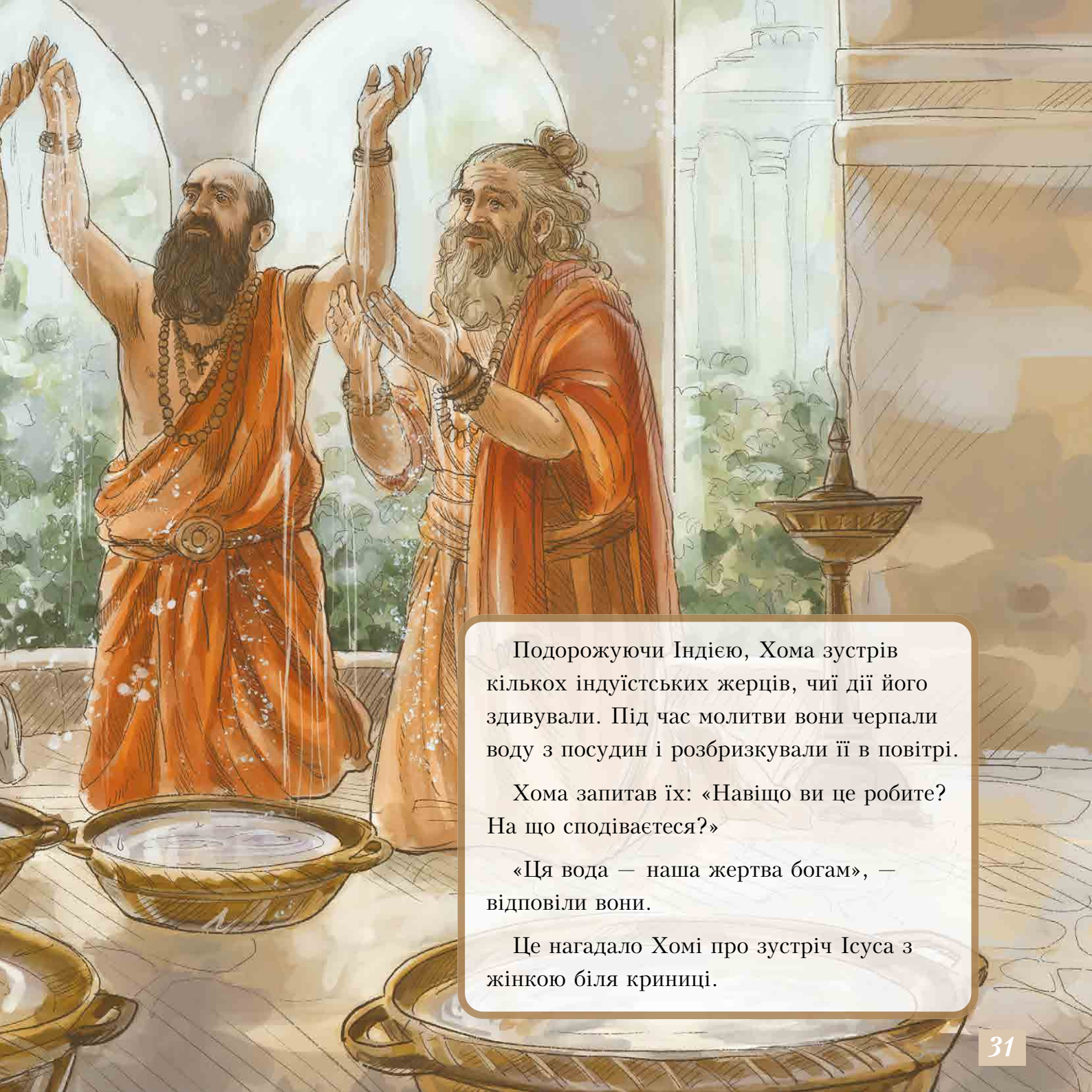

Бог благословив проповідь Хоми, і багато індуїстів навернулися до Христа. Вони залишили своїх фальшивих богів і спалили свої індуїстські храми.

Але деякі нерозкаяні індуїсти ненавиділи Хома за те, що він відвертав людей від темряви і направляв до Божого світла. Індуїзм століттями тримав Індію у своїх лещатах, і послідовники цієї язичницької релігії не хотіли, щоб цей чужинець проповідував їм нову віру. Не минуло багато часу, як Хома заплатив найвищу ціну за те, що ніс Євангеліє до краю землі.

Подорожуючи Індією, Хома зустрів кількох індійських жерців, чиї дії його здивували. Під час молитви вони черпали воду з посудин і розбризкували її в повітрі.

Хома запитав їх: «Навіщо ви це робите? На що сподівається?»

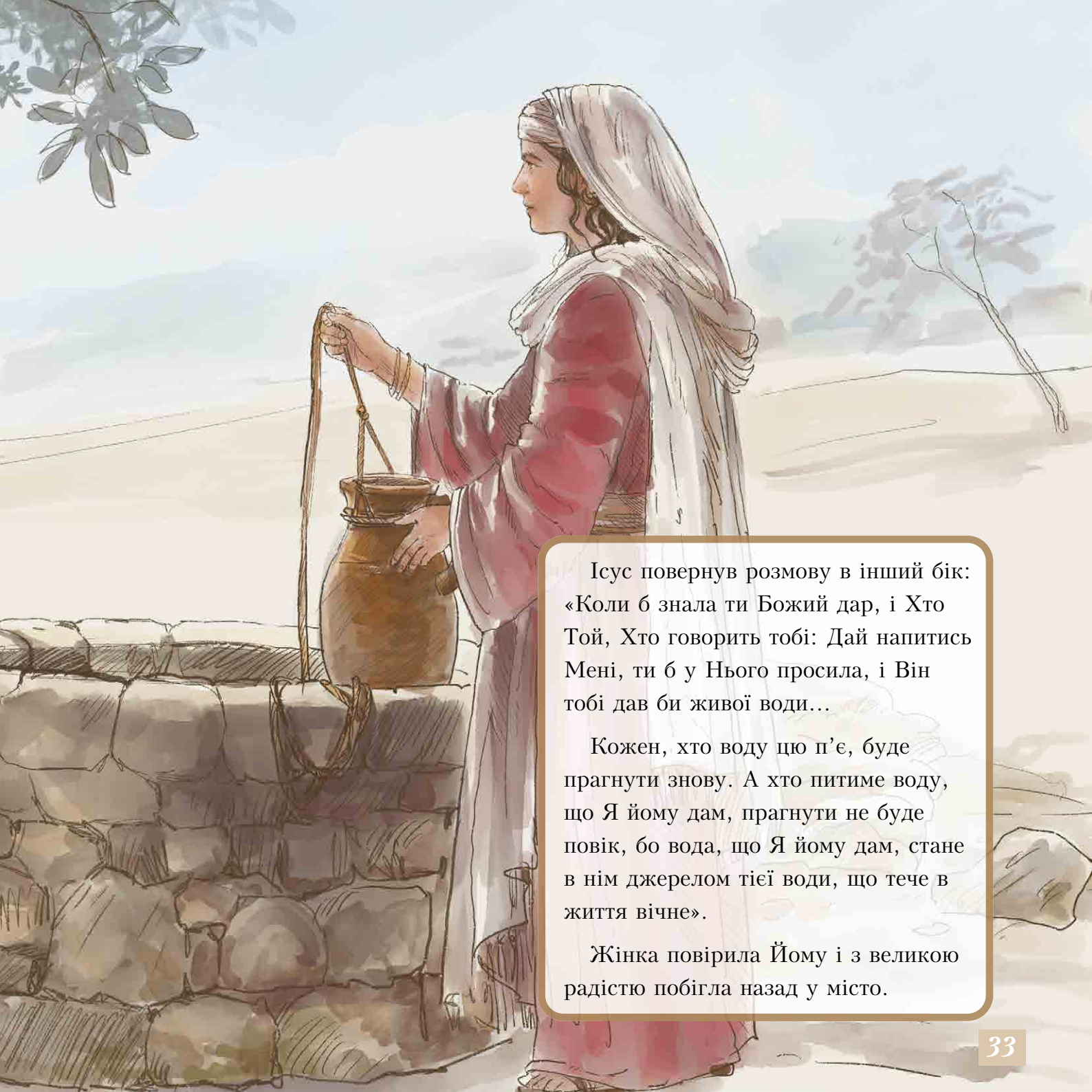
«Ця вода — наша жертва богам», — відповіли вони.

Це нагадало Хомі про зустріч Ісуса з жінкою біля криниці.

Ісус послав учнів у місто купити їжі, а Сам сів біля криниці. Сюди прийшла самарянка, щоб набрати води.

Ісус попросив її: «Дай напиться Мені». Вона здивувалася, чому Він просить у неї допомоги, адже юдеї з самарянами не спілкуються.

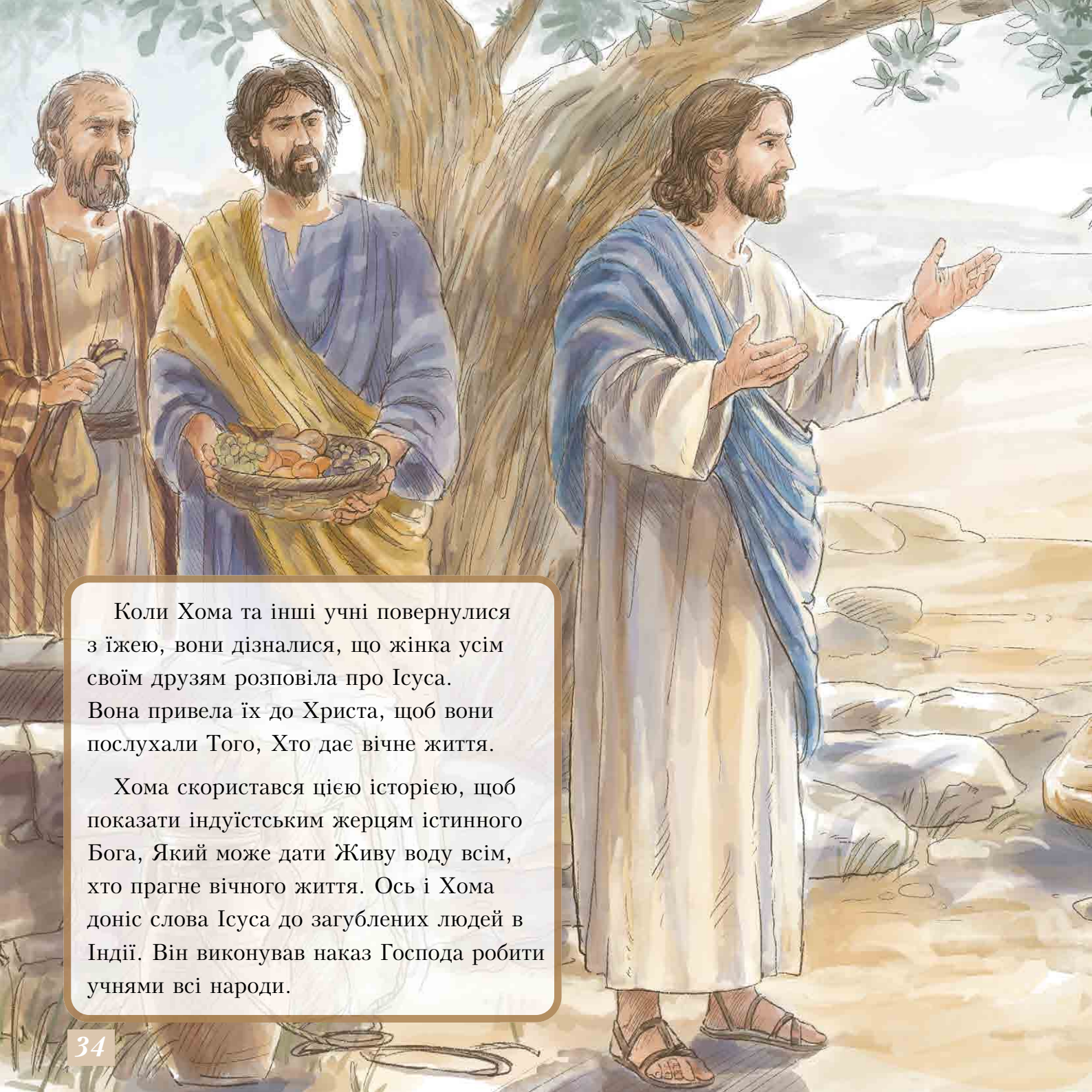

Ісус повернув розмову в інший бік:
«Коли б знала ти Божий дар, і Хто
Той, Хто говорить тобі: Дай напитись
Мені, ти б у Нього просила, і Він
тобі дав би живої води...

Кожен, хто воду цю п'є, буде
прагнути знову. А хто питиме воду,
що Я йому дам, прагнути не буде
повік, бо вода, що Я йому дам, стане
в нім джерелом тієї води, що тече в
життя вічне».

Жінка повірила Йому і з великою
радістю побігла назад у місто.

Коли Хома та інші учні повернулися з їжею, вони дізналися, що жінка усім своїм друзям розповіла про Ісуса. Вона привела їх до Христа, щоб вони послушали Того, Хто дає вічне життя.

Хома скористався цією історією, щоб показати індуїстським жерцям істинного Бога, Який може дати Живу воду всім, хто прагне вічного життя. Ось і Хома доніс слова Ісуса до загублених людей в Індії. Він виконував наказ Господа робити учнями всі народи.

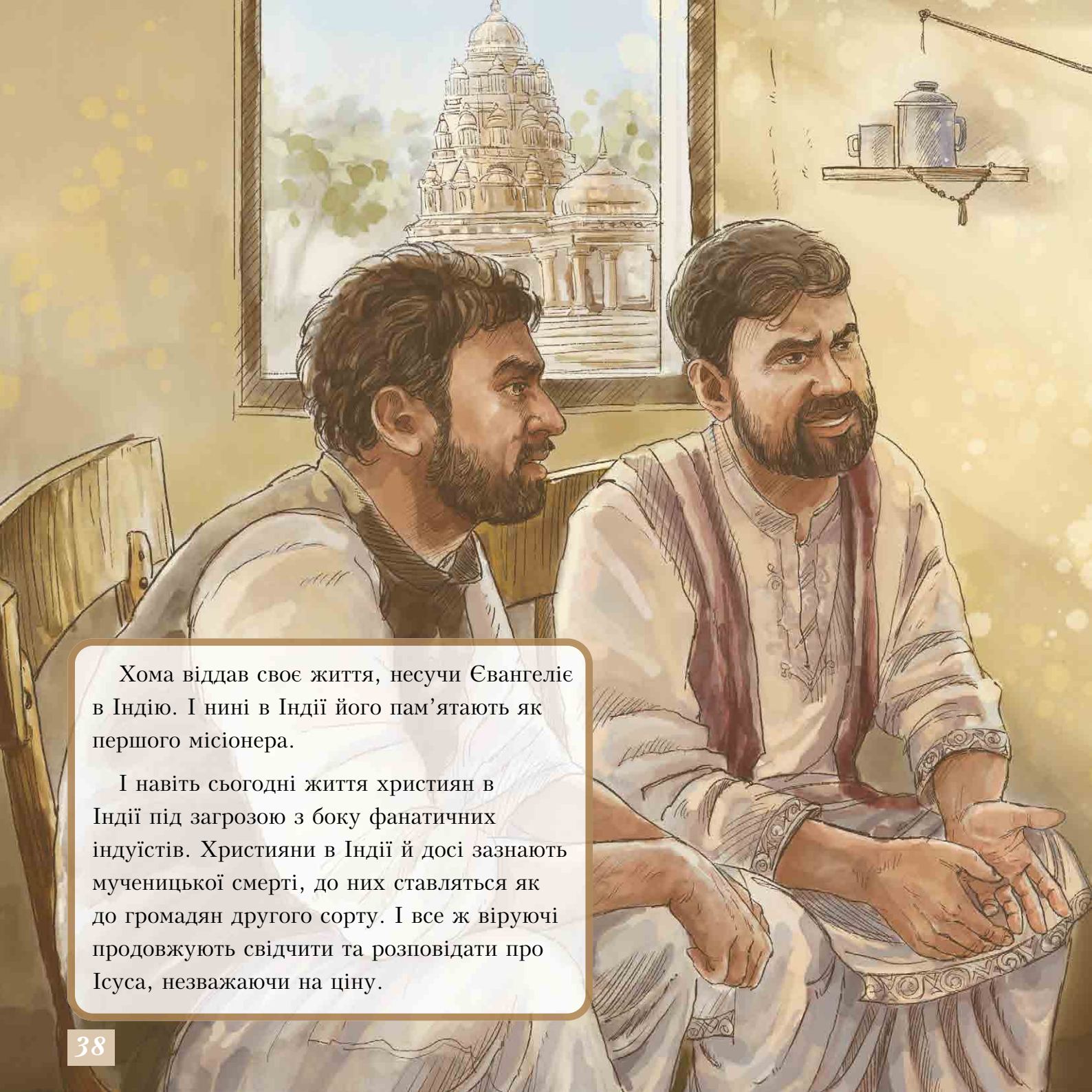

Як і інші учні, Хома заплатив своїм життям за те, що був справжнім і вірним свідком Ісуса Христа. У деяких переказах ідеться про те, що Хома стояв на колінах у молитві, коли індуїстський жрець убив його списом.

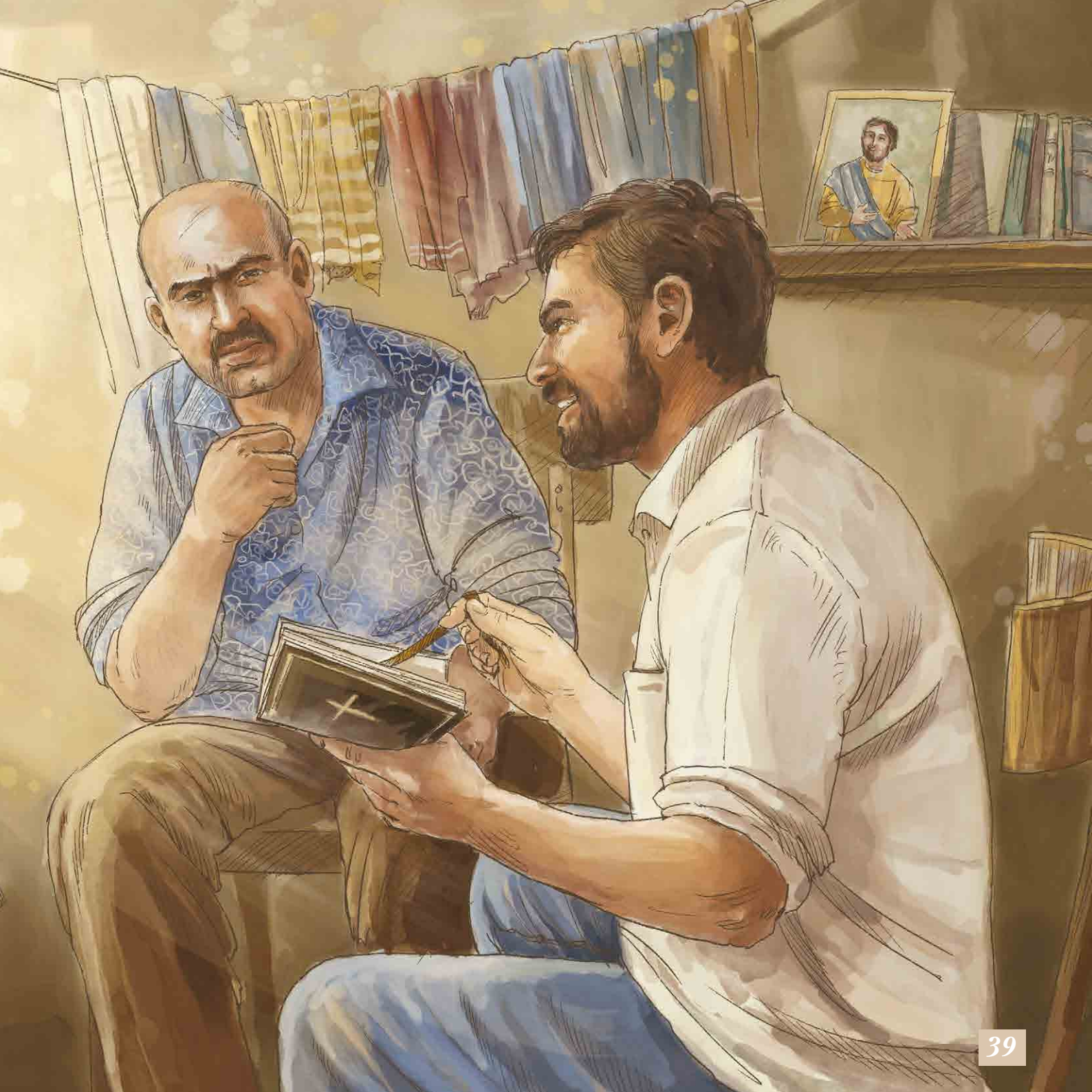
Місіонер в Еквадорі, Джим Елліот, колись сказав: «Мудрий той, хто обмінює те, що неминуче втратить, на скарб, який неможливо відібрати». Біблія вчить нас: «Хто прагне зберегти своє життя, той його втратить; а хто віддасть своє життя за Мене, той його знайде».

І Хома, і Джим Елліот були готові віддати свої життя, щоб ділитися своєю вірою з загубленими людьми.

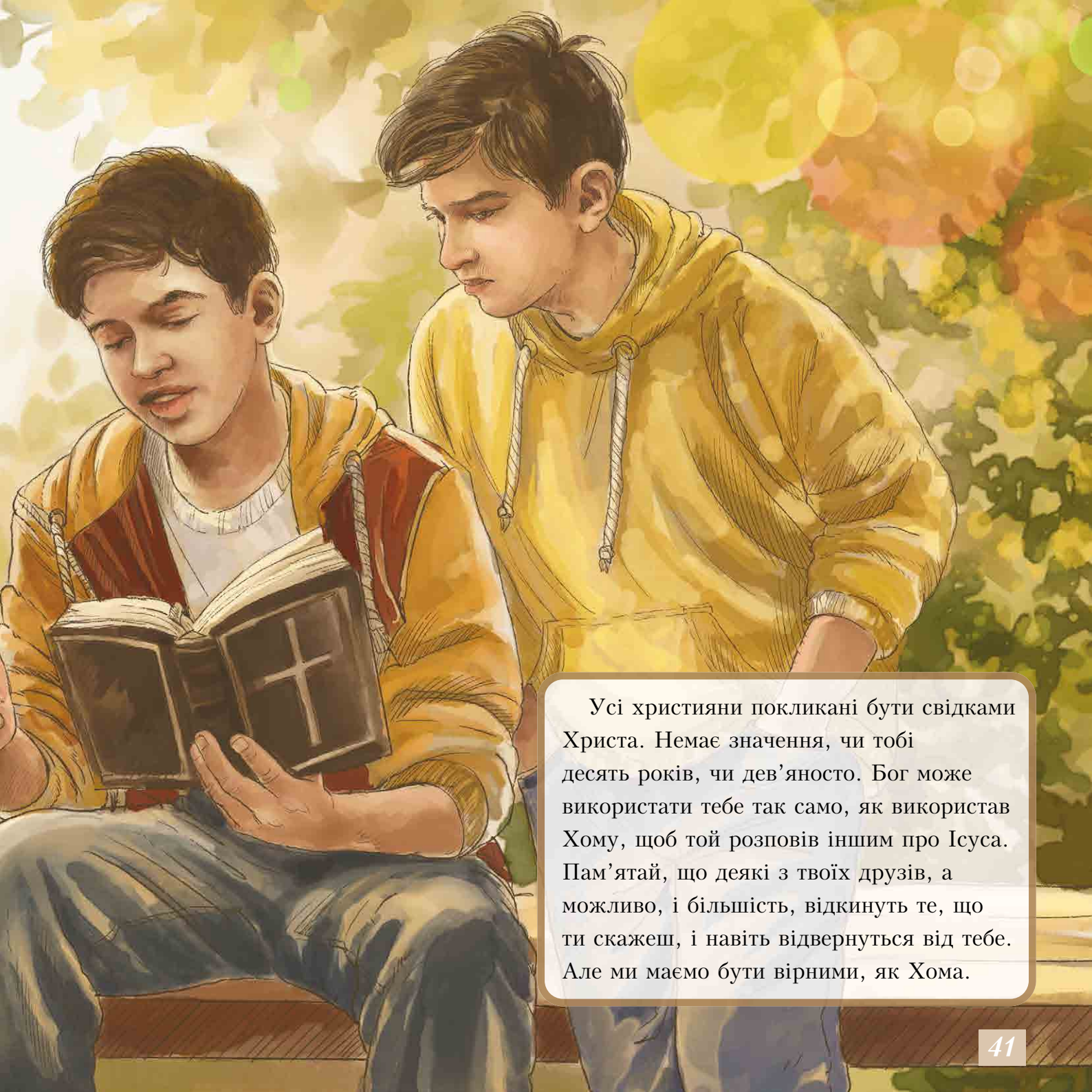

Хома віддав своє життя, несучи Євангеліє в Індію. І нині в Індії його пам'ятають як першого місіонера.

І навіть сьогодні життя християн в Індії під загрозою з боку фанатичних індуїстів. Християни в Індії й досі зазнають мученицької смерті, до них ставляться як до громадян другого сорту. І все ж віруючі продовжують свідчити та розповідати про Ісуса, незважаючи на ціну.

Усі християни покликані бути свідками Христа. Немає значення, чи тобі десять років, чи дев'яносто. Бог може використати тебе так само, як використав Хому, щоб той розповів іншим про Ісуса. Пам'ятай, що деякі з твоїх друзів, а можливо, і більшість, відкинуть те, що ти скажеш, і навіть відвернуться від тебе. Але ми маємо бути вірними, як Хома.

Подумай

*«І я в вас був у немочі, і в страху, і в великім тремтінні.
І слово моє й моя проповідь — не в словах переконливих людської
мудрости, але в доказі Духа та сили, щоб була віра ваша
не в мудрості людській, але в силі Божій!»*

(1 Коринтян 2:3–5)

Хому називають «Хомою невіруючим». Після того, як Ісус воскрес, ким визнав Його Хома?

Наша віра ґрунтується не на людській мудрості, а на Божій силі у нашому житті. Як місіонерські подорожі Хоми продемонстрували Божу силу?

Як ти думаєш, чи відчував Хома страх під час своїх подорожей? Страх може заважати нам робити те, чого Бог чекає від нас. Чи пригадуєш ти випадки, коли ти боявся розповісти друзям про Ісуса? Чи розповідав ти їм про Нього попри власний страх?

У цих біблійних віршах Бог показує, як Він може благословити наше свідчення, навіть якщо всі наші слова не є досконалими. Саме Його сила промовляє до сердець наших друзів, коли ми розповідаємо їм про Ісуса.

Молитва

Дякую, Господи, за те, що помер на хресті заради мене. Прошу, навчи мене бути таким же вірним та сміливим у слідуванні за Тобою, як апостол Хома. Допоможи мені подолати страхи, утверди мене у свідченні про Твоє ім'я і навчи, як привести інших до Тебе. Також благослови тих, хто несе Твоє Слово в Індії: наповни їх сміливістю та духовною силою.

Амінь!

Бібліографія

Foxe, John and The Voice of the Martyrs. Foxe: Voices of the Martyrs (Bartlesville, OK: VOM Books, 2007).

Holman QuickSource Bible Atlas (Nashville, TN: Holman Bible Publishers, 2005).

Huc, Évariste Régis. Christianity in China, Tartary, and Thibet, Volume I (London: Longman, Brown, Green, Longmans, & Roberts, 1857).

Moffett, Samuel Hugh. A History of Christianity in Asia, Volume I: Beginnings to 1500 (Maryknoll, NY: Orbis Books, 1998).

Neill, Stephen. A History of Christianity in India: The Beginnings to AD 1707 (New York: Cambridge University Press, 1984).

Van Braght, Thieleman J. Martyrs Mirror (Scottdale, PA: Herald Press, 1994).

Про «Голос мучеників»

У Євангелії від Луки 9:23 Ісус говорить: «Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме щоденно свого хреста, та й за Мною йде». Ці слова можуть видатися сумними й тривожними для християн, які йдуть широким шляхом цього світу. Такі християни зазвичай співчують тим, хто змушений страждати за віру. Вони сподіваються на життя в достатку, без страждань як для себе, так і для інших.

Однак є «велика хмара свідків» (Євр.12:1), які знають найкращий шлях. Це чоловіки і жінки з усього світу і з нашої країни — люди з минулого і наші сучасники, які в одну мить віддають своє життя за Господа або протягом багатьох років проявляють Його жертовну любов. Вони вчать нас того, що Божа любов перевищує будь-який людський біль і що немає такої сили на землі, яка б зупинила Божу любов — навіть смерть. Їхній шлях — це єдина дорога до глибокої й вічної радості. Таким і є нормальне християнське життя.

Організація «Голос мучеників» створена з метою допомагати братам та сестрам по всьому світу пам'ятати про цей шлях і вчитися йти по ньому разом. Ми робимо це, уважно прислухаючись до голосу Ісуса, а також до християнських мучеників та сучасних християн, яких переслідують, але які йдуть за Ним, незважаючи ні на що. Ми спілкуємося та співпрацюємо з тими, хто страждає за Христа, не з жалю, співчуття чи бажання врятувати їх, а з переконання, що жертовна любов Христа — це найбільший скарб, який люди можуть отримати від Бога та проявити у своєму житті.

Організація «Голос мучеників» була заснована в 1967 році пастором Річардом Вурмбрандом, який відбув чотирнадцятирічний тюремний термін у комуністичній Румунії за віру в Ісуса Христа. Його дружина Сабіна провела три роки у виправно-трудовах таборах. У 1965 році Річарда та його родину викупили з Румунії, і вони заснували всесвітню мережу місій, які й досі служать переслідуваному Тілу Христовому.

***Щоб отримувати безкоштовний щомісячний
бюлетень та дізнатися, як ви можете допомогти
сучасній переслідуваній церкві, зверніться до:***

<http://vom-ua.org>